

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.331/2023/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe; eljáró képviselő: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Nógrád Vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Csonka Pál kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes, 12. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 24.K.701.593/2022/11. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 45.000 (negyvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes helységi Rendőrkapitányságának állományában hivatásos szolgálati jogviszonyban állt, 2007. júniusától nyomozó, majd 2021. szeptember 1. napjától kezdődően vizsgáló beosztásban. Szolgálatelljesítési helye helységi 2019. május 1-jétől 2021. szeptember 1-jéig tartó időszakban nyomozói beosztásához tartozó feladatainak ellátása mellett rendszeresen vizsgálói feladatokat látott el, továbbá körözési tevékenységet és szemlebizottság-vezetői feladatokat is végzett, míg a 2021. szeptember 1-jétől 2022. július 15. napjáig terjedő időszakban vizsgálói beosztása feladatainak ellátása mellett folyamatosan helyszíni nyomozói munkát, körözési tevékenységet, valamint szemlebizottság-vezetői feladatokat látott el. Az eltérő feladatok mindkét beosztásában szolgálatelljesítési idejének mintegy 50%-át tették ki. A felperes szolgálati panaszának – amiben visszamenőleg az illetményalap 125%-ának megfelelő havi megbízási díj és ennek törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetését kérte –, a helységi Rendőrkapitányság vezetője nem adott helyt, azt elbírálásra felterjesztette az alperes vezetőjéhez, aki a 2022. július 25. napján kelt határozatszámmal számú határozatával a panaszt megalapozatlanság miatt elutasította.

A kereset és védírat

[2] A felperes a keresetében a 2019. május 1-jétől 2022. július 15-ig terjedő időre – összesen 38,5 hónapra – 1.860.050 forint megbízási díj és annak 2020. december 16. napjától számított késedelmi kamata, valamint perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 125%-ában, havi bruttó 48.313 forintban jelölte meg. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére alapította. Kereseti érvelése szerint a két érintett feladatkör (a nyomozás és a vizsgálat) eltérő beosztásokat, különböző munkakört eredményez, melyet a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr.1. 2. számú melléklete is alátámaszt. A nyomozói és a vizsgálói beosztások a gyanúsítás közlésével határolhatók el, a nyomozó feladatköre az ismeretlen tétlessel szemben folyó büntetőeljárásokra, míg a vizsgálóé a gyanúsítottal rendelkező büntetőeljárásokra terjed ki. A nyomozó a büntetőeljárásban a lehetséges elkövető személyének felderítésére törekszik, adatgyűjtő jellegű kutatómunkát végez, míg a vizsgáló feladata a bűnösség kétséget kizáró bizonyítása és a büntetés kiszabásához szükséges körülmények megállapítása. A nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nyer.) is elhatárolja a két szakaszt, miként a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 348.§-a alapján is a nyomozás felderítésre és vizsgálatra oszlik; a vizsgálat elkülönül a felderítő szaktól, a felderítés és a vizsgálat során eltérő

feladatok hárulnak az azt ellátó hivatásos állományú személyekre. A szolgálati panaszt elutasító határozat kizárólag a munkaköri leírására hivatkozott, ami a következetes bírói gyakorlat alapján nem foghat helyt. A rendőrség szervezeti felépítése a szakmai feladatok elhatárolása alapján különbözteti meg a nyomozói és a vizsgálati alosztályt. A releváns joggyakorlat bemutatása céljából hivatkozott a Kúria Kf.VII.45.079/2021/6. számú ítéletére.

[3] Előadta továbbá, hogy a szemlebizottság vezetői feladat a nyomozói beosztáshoz képest magasabb kvalifikáltágú, komolyabb szakértelmet igénylő, nagyobb felelősséggel és fokozottabb igénybevétellel járó feladat, mely nem minden nyomozó/főnyomozó feladata, nem tartozik a nyomozói beosztásba. A büntető eljárás keretében lefolytatandó szemlék végrehajtásáról és a bűnügyi technikai tevékenység egységes szabályozásáról szóló 13/2012. (VII.30.) ORFK utasítás, valamint az ORFK Oktatási Igazgatóság és szervezeti egységei által indításra kerülő szaktanfolyamok, tanfolyamok és továbbképzések egységes szabályozásáról szóló 20/2006. (XII.22.) ORFK utasítás 1. számú melléklete II. pontja tartalmazza követelményként a szemlebizottság vezetésére képesítő szaktanfolyamot, e tanfolyami képesítéssel nem rendelkezik. Rendszeresen jár el körözési eljárásokban is, a osztályon egyedüli személyként, önállóan végez körözési tevékenységet. A körözési nyilvántartási rendszerrel és a körözési eljárással kapcsolatos rendőrségi feladatokról szóló 54/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás a körözési előadó feladatává teszi a körözésekkel kapcsolatos tevékenységek ellátását, ami szintén speciális szaktudást igényel, ezáltal a körözési feladatok sem tartoznak a nyomozói beosztásába. A per során részletes kimutatást csatolt az ellátott többletfeladatokról.

[4] Az alperes a védíratában a kereset elutasítását kérte. Akként érvelt, hogy a felperes munkaköri leírása alapján köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de a rendőrség tevékenységi körébe, feladatköréhez kapcsolódó mindazon eseti jellegű feladatokat, melyek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalatai alkalmassá teszik. A szemlebizottság-vezető feladatai nem tartoznak konkrét, nevesített beosztáshoz, e feladatok a nyomozási munka részét képezik, ami a rendőrség alapfeladatainak egyike, így azt el kell látni. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében 1.860.050 forint megbízási díj, annak 2020. december 16. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint 93.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjára, 71. § (1)-(6) bekezdéseire, a BMr.1. 2. számú mellékletére, a Nyer. 133.§, valamint 150.§ (1) bekezdésére, a 13/2012. (VII.30.) ORFK utasításnak a pertárgyi időszak első felében még hatályos 8-11. pontjaira, a forrányomos tevékenység egységes végrehajtásáról szóló 22/2017. (VI.22.) ORFK utasítás 21/B.-F. pontjaira, az 54/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás rendelkezéseire, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet(a továbbiakban: BMr.2.) 10.§ (2) bekezdésére alapította.

[6] Megállapította, hogy a perben nem volt vitatott, hogy a felperes a pertárgyi időszakban ellátott nyomozói, vizsgálói, szemlebizottság-vezetői és körözési előadói feladatokat is. A BMr.1. 2. számú melléklete alapján kiemelte, hogy külön szolgálati beosztásnak minősül nemcsak a területi, hanem a helyi szervek esetében is a nyomozótiszt és a vizsgálótiszt beosztás. A két beosztás más-más munkakört, és ahhoz rendeltet más-más feladatkört jelent. Mind a Be., mind a Nyer., valamint a helységi Rendőrkapitányság szervezeti felépítése is azt támasztja alá, hogy különbség van a nyomozó és a vizsgáló feladatok között, ennek elhatárolása egyértelmű a jogszabályok alapján. A Nyer. 133.§-a rögzíti a nyomozó hatóság felderítés során végzett feladatait, melynek során különösen a bűncselekmény tárgyi és alanyi oldalához tartozó tényeket, az elkövető kilétének és tartózkodási helyének megállapításához szükséges tényeket, valamint a joghátrány alkalmazása szempontjából különös jelentőséggel bíró tényeket vizsgálja. Ettől elkülönül a 150.§ (1) bekezdésében meghatározott vizsgálati feladatkör, melynek során a nyomozó hatóság különösen a bűncselekmény elkövetési magatartását megvalósító gyanúsított cselekményt, a gyanúsított elkövetéskori tudattartalmát, a társadalomra veszélyességet jellemző tényeket, a gyanúsítottat terhelő és mentő, valamint a súlyosító és enyhítő körülményeket vizsgálja. A nyomozó hatóság a vizsgálati szakaszban gyakorlatilag a már ismert elkövető, a gyanúsított bűnösségét kétséget kizáróan bizonyító bizonyítékokat, a büntetése kiszabásához szükséges körülményeket vizsgálja, a vizsgálótiszt feladata tehát az ügy „vádképessé” tétele. Hangsúlyozta, hogy az egyes beosztásokhoz tartozó feladatokat az állománytáblához igazodóan egymástól el kell különíteni, és ebből következően adott beosztású hivatásos állomány tagjának munkaköri leírásában is az adott beosztáshoz igazodóan kell a beosztáshoz tartozó feladatokat megállapítani. A Kúriai joggyakorlata alapján rámutatott, hogy a munkáltató egyoldalú utasítási jogával a kinevezés szerinti beosztás (munkakör) keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a felperes által ténylegesen ellátandó feladatokat, a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség.

[7] A szemlebizottság-vezetői feladatok körében azt emelte ki, hogy a 13/2012. (VII. 30.) ORFK utasítás egyértelműen lehatárolta a szemlebizottság-vezető feladatait, a külön felelősségét, illetve, hogy milyen utasítási jogkörrel bír a bűnügyi technikus felett. Ez nem változott érdemben azt követően sem, hogy a 13/2012. (VII. 30.) ORFK utasítás hatályon kívül helyezésre került, hiszen egyidejűleg módosult a forrányomos tevékenység egységes végrehajtásáról szóló 22/2017. (VI.22.) ORFK utasítás, melynek 21/B.-F. pontjai értelmében az eljárási cselekmények helyszíni végrehajtására a nyomozó szerv bizottságot hoz létre, melynek vezetése továbbra is feladatként hárul – többek között – a felperesre is, amely nyilvánvalóan többletterhet és többletfelelősséget jelentett, hiszen egy szakmailag magasabb kvalifikáltságú, fokozottabb felelősséggel járó tevékenységet takar.

[8] Megállapította továbbá, hogy a felperes – alperes által sem vitatottan – ellátta a körözési nyilvántartási rendszerrel és a körözési eljárással kapcsolatos rendőrségi feladatokról szóló 54/2013. (XII.21.) ORFK utasításban meghatározott körözési előadói feladatokat is, amelyek szintén nem tartoznak a felperes nyomozó/vizsgálói beosztásába tartozó feladatai körébe. Az ORFK utasítás önállóan nevesíti a körözési előadói szolgálati beosztást és határoz meg feladatokat az ezen beosztásban álló hivatásos állományú tag részére. A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a körözéssel kapcsolatos tevékenységek lefolytatására a körözési előadó jogosult, az 54/2013. (XII.21.) ORFK utasítás a körözési előadó feladatává teszi a körözési tevékenység ellátását, amely speciális szaktudást igényel. Ezen körözési feladat felperes személyes meghallgatása során tett nyilatkozatából is kitűnően nem a felperes konkrét nyomozói, illetve vizsgálói feladataival összefüggő körözési tevékenységet takarja, amikor is egy-egy bűncselekmény során eltulajdonított, egyedi azonosító jellel rendelkező tárgyakat rögzít a körözési rendszerbe, hanem olyan évi 100-120 – a felperes által becsatolt kimutatásban is megjelölt – körözési eljárás lefolytatását jelentette, ahol eltűnt illetve,

körözött személyek felkutatása, hozzátartozóik felkeresése, továbbá ezzel kapcsolatos megkeresések végzése volt a feladat. A helység1 Rendőrkapitányság illetékességi területén kizárólag a felperest bízták meg ezen külön feladat ellátásával.

[9] Hangsúlyozta, hogy az alperes nem hivatkozhat alappal arra, hogy szemlebizottság-vezető, illetve körözési előadó beosztás sem a helység1 Rendőrkapitányságon, sem alperesnél nem került külön kialakításra, hiszen ezen szolgálati beosztásoknak a rendvédelmi szerveknél történő kialakítása nem zárható ki a BMr.1. 1. § a) pontja és a 2. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján. Abból, hogy alperes nem rendszeresített szemlebizottság-vezetői, illetve körözési előadó beosztást, nem következik az, hogy felperes ne lenne jogosult megbízási díjra.

Kiemelte, hogy az alperesi hivatkozással ellentétben a megbízási díjra való jogosultság szempontjából nem annak van jelentősége, hogy a megbízással érintett feladatok ellátására külön státuszt rendszeresített-e az állománytábla a szolgálati helyen, hanem hogy a hivatásos állomány tagja a beosztáshoz nem tartozó feladatkört látott-e el. (Kúria, Mfv.II.10.320/2012/4., Mfv.10.623/2015/4.)

[10] Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes által a pertárgyi időszakban nyomozói beosztása során ellátott vizsgálói, szemlebizottság-vezetői, körözési előadói feladatok, illetve vizsgálói beosztása alatt végzett nyomozói, szemlebizottság-vezetői, körözési előadói feladatok nem a felperes beosztásához tartozó feladatok voltak, függetlenül attól, hogy ezeket a feladatokat az alperes a felperes munkaköri leírásában nevesítette. Tévesen hivatkozott az alperes arra, hogy ezen feladatok ellátására a felperes munkaköre részeként köteles lenne. A munkaköri leírásába a szemlebizottság-vezetői, körözési előadói feladatok jogszerűen nem illeszthetők be, a nyomozói/vizsgálói munkakör ilyen kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. Megállapította, hogy a fentiekben megjelölt feladatellátások a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladatoknak minősülnek, mely feladatok ellátásáért felperes részére a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díj jár.

[11] Az összecszerűség körében utalt az egységes bírói gyakorlatra, miszerint nem az egyes időszakokra eső megbízások számának van jelentősége, hanem annak, hogy mi az a többletszolgálat, amit az eredeti beosztás ellátása mellett még teljesíteni kell (Kúria Mfv.II.10.777/2012/7.). E körben hivatkozott a BMr.2. 10. § (2) bekezdésében foglaltakra, továbbá a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr.3.) 35. § (6) bekezdésére. Hangsúlyozta, hogy az alperes a kereseti kérelem összecszerűségét nem vitatta és a felperes ezen időszakban minden hónapban legalább körözési előadói feladatokat ténylegesen ellátott. E körben figyelemmel volt arra, hogy felperes folyamatosan, munkaidejének 50%-ában a saját beosztásához nem tartozó többletmunkát látott el. Értékelte továbbá a többletmunkával járó többletfelelősséget, a többlettudás szükségességét, és – azon alperes által szintén nem vitatott tény–, hogy a felperes több beosztásba tartozó (nyomozói/vizsgálói, szemlebizottság-vezetői, körözési előadói) feladatokat végzett teljeskörűen.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[12] Az alperes az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 13. § (1)-(2) bekezdését, valamint a Hszt. 71. § (1) bekezdését, az elsőfokú bíróság téves jogi következtetésre jutott, mivel a felperes azzal,

hogy hivatásos szolgálati jogviszonyt létesített, önként vállalta, hogy rá is vonatkozik a Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdése, ezáltal köteles mindazon feladatot ellátni, melyeket számára jogszerűen előírnak, meghatároznak. Hivatkozott felperesnek a perbeli időszakban hatályos munkaköri leírása általános munkaköri feladatok A) rész k) pontjára, valamint ugyanezen munkaköri leírás B) rész Speciális munkaköri feladatok fejezet b) pontjára, mely tartalmazza, hogy az abban meghatározott feladatokon túl felperes köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de a rendőrség tevékenységi körébe, feladatköréhez kapcsolódó mindazon eseti jellegű feladatokat, melyek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalatai alkalmassá teszik. A szemlebizottság-vezető feladatai nem tartoznak konkrét, nevesített beosztáshoz, e feladatok a nyomozási munka részét képezik, ami a rendőrség alapfeladatainak egyike, így ezen feladat ellátása kötelezően ellátandó feladatnak minősül. Megismételte a szolgálati panaszt elutasító határozatban foglaltakat, miszerint a felperes nem látott el olyan jellegű többletfeladatot, mely indokolta volna a megbízási díj megállapítását.

[13] A vizsgálói és a nyomozói feladatok elhatárolása körében kifejtette, hogy attól, hogy a jogszabályok, (Be. és a Nyer.) felosztják a büntetőeljárást különböző szakaszokra, még önmagában nem jelenti a két szakasz közötti átfedés lehetőségének kizárását. Az új Be. alapvetően az eljárási szerepek és jogosultságok, továbbá az ügyészégi feladatok mentén különbözteti meg az eljárás két szakaszát, attól függően, hogy megtörtént-e a gyanúsítás közlése. A rendőrség az egyik nyomozóhatóság, feladata a hatáskörébe utalt büntetőeljárások teljeskörű lefolytatása, függetlenül annak stádiumától (előkészítő eljárás, felderítés és vizsgálat). A nyomozó szervek tekintetében nem lehet egyértelműen a gyanúsítás megtörténtéhez kötni a nyomozói és vizsgálói feladatokat. A büntetőeljárás teljes volumene nem teszi lehetővé - és nem is indokolt az ilyen kis létszámú szervezeteknél - csak és kizárólag a gyanúsítás közlésének aktusához kötni a profiltizta feladatmegosztást. A felperes feltételezése azt eredményezné, hogy minden egyes ügyben a gyanúsított kihallgatását követően azonnal előadót kellene váltani, és az ügyben eljáró nyomozó, egyetlen nyomozási cselekményt sem végezhetne el az adott ügyben, úgyszintén a vizsgáló, aki a közlést megelőzően egyáltalán nem járhatna el. A nyomozói és vizsgálói feladatoknak, a felperes általi értelemben vett elkülönítése, a nyomozó szervek működőképességét ellehetetlenítené. Nincs egyetlen olyan jogszabályi hely sem, amely kategorikusan elhatárolja a nyomozói, vizsgálói feladatok körét, amelyet csak és kizárólag a gyakorlat alapján lehet értelmezni.

[14] Előadta továbbá, hogy a felperes szemlebizottság-vezetői szaktanfolyammal nem rendelkezik, azonban ez nem is előírás a feladat ellátásához, mivel az alapvetően bűnügyi alapfeladat. Külön szemlebizottság vezetői beosztás sem a rendőrkapitányságon, sem az alperesnél nincs, és nem is indokolt annak létrehozása.

[15] A felperes készenléti rendszerben bűnügyi készenléti, úgynevezett bűnügyi forrányomos szolgálatot lát el, amely teljesítéséért a Hszt. alapján készenléti díjazásban, és amennyiben nem szolgálati időben látja el a feladatát, a túlszolgálat ellentételezéseként - döntésének megfelelően szabadidőben, vagy díjazásban részesül. A készenléti szolgálat alatt nem csak a szemlék végrehajtása, hanem a fentebb kifejtettek szerint, valamennyi szükséges és indokolt forrányomos nyomozási cselekmény elvégzése is feladata. Téves az az állítás, hogy a készenléti szolgálata alatt, csak és kizárólag az általa képviselt fogalomkörben, a vizsgálói feladatok vagy szemlebizottság-vezetői feladatok ellátása lenne a feladata. Munkaköri leírása tartalmazza ezirányú feladatait.

[16] A körözési előadói feladatokkal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy „Körözési előadói” beosztás nincs nevesítve egyetlen helyen és szervezeti egységnél sem. A körözések végrehajtása bűnügyi feladat, annak hatásköri telepítéséről a Rendőrség szerveiről és a Rendőrség szerveinek feladat- és hatásköréről szóló 329/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet rendelkezik. Külön státusz a feladatra a Nógrád Vármegyei Rendőr-főkapitányságon és helyi

szerveinél sehol nem került létrehozásra, azt csatolt munkakörben végzik a nyomozók, vizsgálók. A helység1 Rendőrkapitányságon a körözések csekély száma egyébként sem indokolná külön státusz/beosztás létrehozását.

[17] Összességében kifejtette, hogy a felperes szolgálati panasza, és egyben az erre alapított keresete megalapozatlan, a Hszt. 71. § (1) bekezdésében hivatkozott megbízás esetei nem álltak fenn, mivel a beosztásához szerintem nem tartozó vizsgálói szolgálati feladatokat nem az eredeti szolgálati beosztása mellett, többletfeladatként, hanem a bűnügyi tevékenységhez, adott esetben más beosztásához tartozó szolgálati feladatként hajtotta végre a felperes, valamint nem állapítható meg olyan magasabb felelősségi kör sem, amely a Hszt. 71. §-a szerinti megbízási díjra való jogosultságot alapozna meg, a vizsgálati jellegű feladatok kifejtése nem jár többlettevékenységgel, nem generál többletfeladatokat, így nem adhat alapot megbízási díj megállapítására. Idézte a Hszt. 71.§ (5) és (6) bekezdését. Sérelmezte ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság a 38,5 hónapos megbízási díj megítélésekor nem volt tekintettel a Hszt. 11. §-ban foglalt elévülésre vonatkozó rendelkezésekre, valamint vitatta az elsőfokú ítélet [32] bekezdésében található számítási módszert is.

[18] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és másodfokú perkölsége megállapítását kérte az elsőfokú döntés helyes ténybeli és jogi indokaira figyelemmel. Hangsúlyozta, hogy az alperes a megállapított tényállást nem vitatta, csupán az ítélet jogkövetkeztetését kifogásolta, ugyanakkor fellebbezésében csak a Hszt. általános szabályira utalt, konkrét jogszabálysértést nem jelölt meg. Egyebekben fenntartotta a keresetlevélben és a per során tett előadását.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[19] Az alperes fellebbezése - az alábbiak szerint - megalapozatlan.

[20] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetése okszerű, érdemi döntése helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben az alábbiakat emeli ki.

[21] A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatokor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes a fellebbezésében a jogalapot és az összecszerűséget érintően a tényállás bíróság általi megállapítása, a bizonyítékok értékelése és az összecszerűséget befolyásoló mérlegelés megalapozatlansága tekintetében eljárási jogszabálysértést nem állított, kizárólag az elsőfokú ítélet téves értelmezésre alapított anyagi jogi megállapításainak felülbírlatát kérte. Így a nem támadott tényállás, bizonyítékértékelés és mérlegelés mellett a jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan indult ki a felperes előadása és az általa csatolt tevékenységkimutatás adatartalma alapján abból, hogy a büntetőeljárás kapcsán a felperesnek nyomozói és vizsgálati jellegű

feladatai közel azonos arányban egyaránt voltak, melyeket a pertárgyi időszakban folyamatosan ellátott.

[22] Az alperes is utalt rá, hogy a munkaköri leírás, a bűnügyi ügyfeldolgozás során gyakran előforduló átfedések miatt használt általános, a bűnügyi munka egészére jellemző, az elvégzendő feladatokat érintő megfogalmazásokat, hiszen a felperesnek saját beosztásában is el kellett látnia szinte havi rendszerességgel készenléti, bűnügyi feladatokat, amit a vizsgálati beosztást betöltőknek ugyanígy kellett ellátnia (ha volt az adott szervezeti elemnél rendszeresített vizsgálói beosztás), mint a felderítő (nyomozói) beosztást betöltőknek. Az alperes az állománytábla, illetőleg az adott szervezeti egységben rendszeresített beosztások alapulvételével határozhatta meg az állomány tagjainak feladatait, a felperes kinevezéséből és beosztásából kellett kiindulnia. A felperes esetében a beosztásához tartozó feladatkör a 2019. május 1-től 2021. augusztus 31-ig a nyomozói, majd a 2021. szeptember 1-től 2022. július 15-ig a vizsgálói feladatkör volt. Nyomozói feladatai ellátása mellett vizsgálói feladatait beosztáson kívüli tevékenységként, többletfeladatként kellett értékelni, mint ahogyan a vizsgálói feladatai ellátása mellett a nyomozói feladatait is. Az alperes a nyomozó beosztásban ellátandó feladatok körét, majd 2021. szeptember 1-től a vizsgálói beosztásban ellátandó feladatok körét korlátlanul nem bővíthette, és a munkaköri leírás nem tartalmazhatott volna a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó feladatokat, mint a beosztás részét (Mfv.II.10.304/2017/5. – BHGY K-MJ-2018-299).

[23] A Hszt. 2. § 25. pontja szerint szolgálati beosztásnak az állománytáblázatban rendszeresített, a hivatásos állomány tagjával betölthető munkakör minősül. A BMr. 2. § (1) bekezdés b) pontja alapján az állománytáblázat tartalmazza – egyebek mellett – a szervezeti egység felépítésének megfelelően szervezeti elemekre bontva az egyes szervezeti elemekhez tartozó rendszeresített szolgálati beosztások megnevezését. Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti; a munkaköri feladatok meghatározása azonban nem lehet önkényes. A munkáltató csak az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni: ez a felperes esetében 2019. május 1-től 2021. augusztus 31-ig a nyomozói, majd a 2021. szeptember 1-től 2022. július 15-ig a vizsgálói beosztás volt. Az a körülmény, hogy a Be. 348.§ (1)-(4) bekezdéseiben a nyomozó hatóság egységként szerepel, és az eljárási kódex az egyes nyomozati cselekmények elvégzésére külön beosztásokat nem nevesít, jelen per eldöntése szempontjából különös jelentőséggel nem bír, miután a Be. kétségtől nem munkajogi (közzolgálati jogi) szempontból határozza meg a büntetőeljárás egyes szakaszainak szabályait, az nem is feladata. Ugyanakkor a Be. 348. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakból kitűnően a nyomozás felderítésből és vizsgálatból áll, melynek tükrében a nyomozó és a vizsgáló beosztás elkülönítése szakmaspecifikus megközelítés alapján az alperes szervezeti tagozódásában megtörtént, mint ahogyan a BMr.1 is eltérő beosztásként nevezi meg a nyomozó és a vizsgáló beosztásokat. A következőkes bírói gyakorlat szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alaptól eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak ellátását; erre a Kúria egységesen és következetesen már több határozatában rámutatott (Kf.VII.39.247/2020/4. – BHGY K-KJ-2020-487, Kf.VII.39.389/2021/4. – BHGY K-KJ-2021-685). Nem bírt jelentőséggel azon alperesi előadás, hogy felperes munkaköri leírása alapján köteles ellátni az ott nevesített feladatokat.

[24] Tekintettel arra, hogy a BMr.1. 2. számú mellékletében külön szerepel a vizsgálói és külön a nyomozói beosztás, az alperes a nyomozói munkaköri leírás tartalmának meghatározása során nem moshatta volna össze a két eltérő beosztás feladatait akként, hogy a

nyomozói munkaköri leírásban szerepelteti – speciális munkaköri feladatként – lényegében a vizsgálói beosztáshoz tartozó feladatokat.

[25] Az irányadó jogszabályi környezetet figyelembe véve, annak eredményeként megállapította a bíróság, hogy a BMr.1. 2. mellékletének 2. pontja a nyomozó és vizsgáló beosztásokat egymástól külön beosztásként rendszerezítette, azonban ezen beosztásokhoz tartozó munkaköri feladatokat jogszabály vagy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (4) bekezdés c) pontja alapján kiadott normatív utasítás (ORFK utasítás) nem részletezi, arról a jogalkotó a büntetőeljárás szabályokban gondoskodott. A Be. 348. § (2) bekezdése alapján a nyomozás felderítésből és vizsgálatból áll; a Be. LX. Fejezete rögzíti a felderítés, míg LXI. Fejezete a vizsgálat külön eljárási szabályait; a Be. 31. § (2) bekezdése értelmében a nyomozó hatóság az előkészítő eljárás és a felderítés során önállóan, a vizsgálat során az ügyészség irányításával jár el. A Be. 866. § (1) bekezdés b) pontja alapján kiadott Nyer. a nyomozásra vonatkozó eljárási szabályok között rendelkezik a nyomozás megindítása, elrendelése (70-75. alcímek), a felderítés (76. alcím) és a vizsgálat (78. alcím) szabályairól. A felderítés és a vizsgálat szakaszai közötti elhatárolást a gyanúsított kihallgatás (77. alcím) eljárási cselekménye jelenti; jogszabályi kivételekkel, amennyiben a gyanúsítás közlése [Nyer. 144. § (1) bekezdése] törvényi feltételei megállnak, az ügyészség által irányított vizsgálatot kell lefolytatni [Nyer. 147. § (3) bekezdés], ennek hiányában a felderítés szabályai szerint folytatódik az eljárás [Nyer. 146. § (3) bekezdés].

[26] A fentiek szerint a nyomozás eljárási folyamatában közreműködő nyomozó és a vizsgáló munkaköri feladatai között éles határ nem állapítható meg ugyan, azonban a vizsgáló és a nyomozó feladatai egymástól alapvetően elhatárolhatók. A felperes munkaköri leírásában szereplő nyomozás előkészítése és felderítés eljárási cselekmények lefolytatása a nyomozói beosztás, míg a vizsgálati eljárási cselekmények a vizsgálói beosztás részét képezhetik.

[27] Az irányadó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a Kf.VII.45.079/2021/6. számú ítéletében (BHGY K-KJ-2022-653.) – amely ügy tényállása szerint a felperes nyomozói beosztása mellett vizsgálói feladatokat is ellátott, és részben e körülmény miatt ítélték meg számára megbízási díjat – a Kúria kiemelte, hogy az alperesnek az a joga, hogy a felperest a bűnügyi segédelőadó, később a nyomozó beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Az alperesnél a felperes nyomozó beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A munkáltató egyoldalú utasítási jogával a kinevezés szerinti beosztás (munkakör) keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a felperes által ténylegesen ellátandó feladatokat.

[28] Hasonló tényállású ügyben (a felperes itt is a nyomozó beosztása mellett vizsgálói feladatokat is ellátott) a Kúria a Kf.III.45.152/2021/4-I. számú ítéletében (BHGY K-KJ-2022-745) azt is kimondta, hogy a munkaköri leírás általános feladatai között az alperes előírhatta a munkaköri leírásban külön nem nevesített eseti jellegű feladatok végrehajtásának kötelezettségét is. Azonban, ha a hivatásos állomány szolgálati jogviszonyban álló tagja tartósan a beosztásához nem tartozó feladatot lát el, többletdíjazásra jogosult, amelynek mértékét a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglalt korlátozásokon belül lehet megállapítani.

[29] A felperes a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjából és 103. § (1) bekezdéséből következően a szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően köteles végrehajtani, és szolgálatteljesítése során köteles a szolgálati előljáró parancsát, a felettes rendelkezését követni. Erre figyelemmel a munkaköri leírás általános és speciális feladatai között az alperes előírhatta a munkaköri leírásban külön nem nevesített eseti jellegű feladatok végrehajtásának kötelezettségét is. Azonban, ha a hivatásos állomány szolgálati jogviszonyban álló tagja tartósan a beosztásához nem tartozó

feladatot lát el, többletdíjazásra jogosult, amelynek mértékét a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglalt korlátozásokon belül lehet megállapítani. A téves jogszabályértelmezésre alapított anyagi jogi érvek között tehát az alperes a Be. 348. § (2)-(4) rendelkezései, különösen a (3) bekezdésben foglaltak sérelmére alaptalanul hivatkozott.

[30] Az elsőfokú bíróság a peradatok alapján helytállóan állapította meg a nyomozó és a vizsgáló beosztás eltérő jellegét, azt, hogy a felperes a vizsgálói többletfeladatokat folyamatosan, rendszeresen ellátta a peresített időszakban, és felperesnél a vizsgálói feladatok aránya közel azonos volt.

[31] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat ellátása okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben az adott szolgálati beosztás mellett, az alól történő mentesítés nélkül rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatként értékelendő. A Kúria következetes - jelen perben is irányadó - gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül, az megbízási díjra jogosít. Mindezekből következően az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes által a peresített időszakban végzett többletfeladat ellátása megalapozza a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultságot.

[32] A megbízási díjat megalapozó feladatellátást az alperes Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdésére való hivatkozása sem cáfolta. A felperes és az alperes között fennálló hivatásos szolgálati jogviszonyban a felperes önkéntes vállalása nem azonos a többletfeladatokért járó ellentételezés lemondásáról. A felperes a szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségének eleget tett, amikor az alperes utasítását teljesítette és a peresített időszakban a munkaidejének jelentős részében beosztásához nem tartozó feladatokat látott el, a többletfeladatok ellátása pedig megbízási díjra jogosította.

[33] Fentiek irányadóak a felperes által ellátott szemlebizottság-vezetői feladatokra, valamint a körözési tevékenységre is. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy egyik feladatkör sem tartozik sem a nyomozói, sem a vizsgálói beosztás feladatai közé, hanem a szemlebizottság-vezetői feladatokra irányadó 13/2012. (VII.30.) ORFK utasítás, valamint a 22/2017. (VI.22.) ORFK utasítás alapján, úgyszintén a körözési előadói feladatokra irányadó 54/2013. (XII.21.) ORFK utasítás alapján a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladatoknak minősülnek, mely feladatok ellátásáért felperes részére a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díj jár. A szemlebizottság-vezetői tevékenység és körözési tevékenység többletfeladatkénti minősítésénél nem jutott jelentőséghez, hogy a felperes rendelkezik-e külön képesítéssel, sem annak, hogy az alperesnél van-e ilyen beosztás. Mint ahogyan az elsőfokú bíróság is hangsúlyozta, a megbízási díjra való jogosultság szempontjából nem annak van jelentősége, hogy a megbízással érintett feladatok ellátására külön státuszt rendszeresített-e az állománytábla a szolgálati helyen, hanem hogy a hivatásos állomány tagja a beosztáshoz nem tartozó feladatkört látott el.

[34] Az alperes hivatkozott ugyan a Hszt. 11.§-ra, ugyanakkor nem fejtette ki, hogy mit ért az alatt, hogy az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel az elévülésre vonatkozó rendelkezésekre, ezért ezt a másodfokú bíróság nem vizsgálta. Az alperes a megbízási díj mértékét nem vitatta, mint ahogyan az összecszerűséget sem, ugyanakkor arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet [32] bekezdésében található számítási metodika nem megfelelő, de ezt szintén nem fejtette ki, ezért a másodfokú bíróság ezt sem vizsgálhatta.

[35] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[36] A pervesztes alperes a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett érdemi munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[37] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket (148.804 forint) a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[38] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[39] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. március 12.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró